

Հավելված
Հաստատվել է ՀՀ ՎՊԽ որոշողի
2010 թվականի նոյեմբերի 26-ի
թիվ 34/2 որոշմամբ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՄԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ԱՍԻԱԿԱՆ ՁԱՐԳԱՑՄԱՆ ԲԱՆԿԻ ԱԶԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ
«ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀՆԵՐԻ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄ» ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ
ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ՎԵՐԱՀՄԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2010 թվականի գործունեության տարեկան ծրագրի 12 կետը և ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2010թ. մարտի 15-ի 8/2 և մայիսի 10-ի թիվ 13/8 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ - Ասիական զարգացման բանկի աջակցությամբ իրականացվող «Գյուղական ճանապարհների վերականգնում» ծրագրի միջոցների օգտագործման ուսումնասիրությունը:

Վերահսկողության առարկան՝ Ծրագրի միջոցների օգտագործմանն ուղղված գործարքներն ու ընթացակարգը:

Վերահսկողության օբյեկտը՝ «Հայաստանի ավտոմոբիլային ճանապարհների տնօրենություն» ՊՈԱԿ և ծրագրի իրականացմանն առնչվող այլ օբյեկտներ:

Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակահատված՝ 01.01.2008թ-ից ստուգման իրականացման ժամկետի ավարտը:

Վերահսկողության ծավալը՝

- ծրագրի ընդհանուր արժեքը կազմել է 64,800.0 հազ. ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամ, որով իրականացվել է շուրջ 227.1 կմ ճանապարհահատվածների վերականգնում, որը ունեցել է 26 ճանապարհների վերանորոգում: Ընտրանքային կարգով ստուգվել է 6 ճանապարհների շինարարական աշխատանքներ, գումարով՝ 3,643,851.2 հազ. դրամ արժեքով (ամբողջ ծավալի 18.7 %), որից հսկիչ չափագրման է ենթարկվել 484,463.0 հազ. դրամի աշխատանքներ
- խորհրդատվական ծառայություն՝ ստուգվել է 664804 ԱՄՆ դոլար կամ 50.1 %
- գործառնական ծախսեր՝ ստուգվել է 100%:

Վերահսկողության կատարման ժամկետը՝ 12.05.2010թ.-15.06.2010թ.

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողության իրականացման ընթացքում կիրառվել են դիտարկման, ստուգման և վերլուծության ձևը, ինչպես նաև՝ համապատասխանության, ֆինանսական և կատարողական վերահսկողության տեսակները:

Գիտարկման փուլում և ստուգման ընթացքում իրականացվել է կազմակերպությունից, ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեից և ՀՀ մարզպետարաններից ստացված տեղեկատվության ուսումնասիրություն: Արդյունքում՝ ապրանքների, խորհրդատվական ծառայությունների, ինչպես նաև շինարարական աշխատանքների ձեռք բերման մրցութային գործընթացը, ներկայացված կատարողական ակտերը և դրանց մասով փաստացի վճարումները համարվել են էական: Ստուգման ընթացքում կիրառվել են ընտրանքի, տարբեր տվյալների համադրման, համեմատման մեթոդներ, կատարվել է տարբեր փաստաթղթերի և տվյալների ուսումնասիրություն:

Նշված ճանապարհներում ճանապարհային հագուստի (ասֆալտբետոնի, խճի և ավազակոպճային շերտի) կառուցման աշխատանքները չի ստուգվել, քանի որ Գերմանական տեխնիկական համագործակցության ընկերության կողմից ՀՀ վերահսկիչ պալատին հատկացված «ԳԵՈՌ-ԱԳ-ԱՐ» համակարգի միջոցով չափագրված առաջին արդյունքների ճշտությունն ապահովելու նպատակով ասֆալտից վերցված փորձանմուշները փորձաքննության են ուղարկվել Հայաստանում և Գերմանիայում գործող տարբեր լաբորատորիաներ, որոնցից ստացված պատասխանները պարզապես չեն համընկել: Հայաստանում գործող համապատասխան փորձաքննություն իրականացնող ընկերության տված եզրակացության արժանահավատության կասկածների պարագայում չափագրման ամբողջական աշխատանքները հնարավոր չէր շարունակել՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատում փորձագիտական լաբորատորիայի բացակայության պատճառով:

Վերահսկողության արդյունքները

Ծրագրի կառավարման աջակցություն և խորհրդատվական ծառայություններ

Խորհրդատվական ծառայությունների՝ ճանապարհների վերանորոգման վերահսկողություն և նախագծերի կազմում, մատուցման նպատակով Ասիական զարգացման բանկի կողմից անցկացվել է մրցույթ: Խորհրդատուի ընտրության մրցույթի արդյունքում “Egis-BCEOM International” (Ֆրանսիա) կազմակերպությունը, գնահատող հանձնաժողովի կողմից, ճանաչվել է հաղթող:

Կազմակերպության հետ կնքվել է պայմանագիր՝ 1,768.382 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով (ներառյալ՝ 1,326.287 ԱՄՆ դոլար խորհրդատվական ծառայությունների արժեքը, 147,365 ԱՄՆ դոլար ոչ ռեզիդենտային շահութահարկը և 294,730 ԱՄՆ դոլար ոչ ռեզիդենտային ավելացված արժեքի հարկը): “Egis-BCEOM International” կազմակերպությունը տեխնիկական հսկողությունն ու նախագծման աշխատանքները կազմակերպելու նպատակով՝ որպես գործընկեր ընդգրկել է «Ճանախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ին:

Գործընթացի ստուգման արդյունքում պարզվել է, որ 2008թ.-ի սեպտեմբերի 1-ին “Egis-BCEOM International” (Ֆրանսիա) կազմակերպության և «Ճանախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի միջև կնքվել է խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման ենթակապալի պայմանագիր, որի արժեքը՝ կատարված փոփոխություններով, կազմել է 664 804 ԱՄՆ դոլար:

Մտահոգության տեղիք է տալիս այն փաստը, որ ենթախորհրդատուի կամ ենթակապալի պայմանագրով նախատեսված գործառույթները նույնն են, ինչ նախատեսել էր կատարել խորհրդատուն իր պայմանագրով: Խորհրդատուի աշխատանքները ենթախորհրդատուն պարտավորվել է կատարել 664 804 ԱՄՆ դոլարով, նախատեսված 1 326 287 ԱՄՆ դոլարի փոխարեն: Գների տարբերությունը՝ 661 483 ԱՄՆ դոլարից (1 326 287-664 804) 410 713 ԱՄՆ դոլարը ուղղվել է խորհրդատուի երկու աշխատակիցների աշխատավարձի վճարմանը, իսկ 116 615 ԱՄՆ դոլարը՝ ընթացիկ ծախսերի և օրապահիկի վճարմանը:

Փաստը ցույց է տալիս, որ խորհրդատվական ծառայությունների ձեռք բերման համար պատշաճ մակարդակով չի ուսումնասիրվել շուկան և ներկայացված առաջարկները: Ծառայությունների մատուցման համար կնքվել է պայմանագիր, որի արժեքը հեռու է բավարար լինելուց: Ձեռք բերված ծառայությունների համար վճարված 1 326 287 ԱՄՆ դոլարի ծախսը չի ապահովել ակնկալվող ծախսման արդյունավետությունը:

«Egis-BCEOM international» կազմակերպության հետ կնքված խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման պայմանագրով նախատեսվել էր իրականացնել ճանապարհների վերականգնման նկատմամբ վերահսկողություն: Սակայն խորհրդատուն, որը պատասխանատու էր շինարարության վերահսկման և նախագծերի կազմման համար, պատշաճ չի կատարել իր վրա դրված պարտականությունները: Շինարարական աշխատանքները կատարվել են ոչ լիարժեք: Արդյունքում՝ ստուգված վեց ճանապարհների վերականգնման աշխատանքները կատարվել են լուրջ խախտումներով, իսկ որոշ հատվածներ մասնաշրջանորոշորակով:

Ճանապարհների վերականգնում

«Գյուղական ճանապարհների վերականգնում» ծրագրի իրականացմանն աջակցելու նպատակով Հայաստանի Հանրապետության և Ասիական զարգացման բանկի միջև 2007 թվականի նոյեմբերի 15-ին կնքվել է «Գյուղական ճանապարհահատվածի ծրագիր» վարկային պայմանագիրը (2351-ARM(SF)), որի համաձայն տրամադրվել է 30,600.0 հազ. ԱՄՆ դոլարին համարժեք վարկ: Հետագայում, 2008 թվականի նոյեմբերի 18-ին կնքված 2467-ARM նոր վարկային համաձայնագրի համաձայն Ասիական զարգացման բանկի կողմից տրամադրվել է լրացուցիչ վարկ՝ 17,320.0 հազ. ԱՄՆ դոլար, ծրագրի գերազանցած ծախսերի ֆինանսավորման համար:

Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվել է վերականգնել շուրջ 227.1 կմ ճանապարհահատվածներ՝ ՀՀ Գեղարքունիքի, Արմավիրի, Կոտայքի և Արարատի մարզերում: Ծրագիրը նախատեսվել է իրականացնել 2008-2010թթ. ժամանակահատվածում՝ երկու փուլով: Առաջին փուլով նախատեսվել է 2008-2009թթ. իրականացնել շուրջ 109.3 կմ ընդհանուր երկարությամբ ճանապարհահատվածների վերականգնում, իսկ երկրորդ փուլով 2009-2010թթ.՝ 117.8 կմ:

Ասիական զարգացման բանկի կողմից ֆինանսավորվող գյուղական ճանապարհների վերանորոգման ծրագրում ընդգրկված ճանապարհահատվածների վերականգնման աշխատանքների ստուգմամբ պարզվել է, որ ծրագրի նախագծերում և կառուցված ճանապարհներում առկա են թերություններ և բացթողումներ: Պայմանագրերի գների վերլուծությունից պարզվել է, որ ճանապարհների վրա հայտնաբերված մեծ թվով թերություններն առաջացել են նախագծային ընկերությունների կողմից կազմված վատ նախագծերի պատճառով:

«Սևանի ճՇԸ» ՓԲԸ-ի հետ 05.09.08թ.-ին կնքվել է ICB-CW-Road-01/2008, Lot 3 պայմանագիրը՝ ա/ճ Ծովագյուղ-Սեմյոնովկա կմ0+000-կմ14+340 ճանապարհի վերականգնման աշխատանքներն իրականացնելու համար, որի պայմանագրային գինը սահմանվել է 608,542.1 հազ. դրամ:

Աշխատանքներն իրականացնելու ընթացքում կազմվել են թվով 2 փոփոխությունների հրահանգներ, որով ավելացվել է աշխատանքների ծավալը՝ 174,525.2 հազ. դրամով և պակասեցվել՝ 158,222.4 հազ. դրամով: Տեխնիկական մասնագրերի պահանջներից ելնելով կատարվել է աշխատանքների պայմանագրային գների նվազեցում և վերջնական պայմանագրային գինը սահմանվել 615,160.8 հազ. դրամ:

Կատարված փոփոխությունները հետևանք են «Արոսա» ՍՊԸ-ի կողմից կազմված նախագծային փաստաթղթերում առկա բազմաթիվ բացթողումների: Մասնավորապես՝ սխալ են հաշվարկվել մայրերի և եզրաքարերի ծավալները, նախագծվել է կառուցել

հենապատ այնպիսի տեղերում, որի անհրաժեշտությունը չի եղել և փոխարենը չի նախագծվել հենապատերի կառուցում այնպիսի տեղերում, որի կառուցումը անհրաժեշտ է եղել և այլն:

Չնայած վերը նշված բազմաթիվ բացթողումների, նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը փորձաքննություն անցկացրած «ԷԿՊ» ՍՊԸ-ն իր գրությամբ տրված եզրակացությունում նախագծային լուծումների վերաբերյալ որևէ դիտողություն չի նշել:

Հարթեցնող շերտի մանրահատիկ ծակոտկեն ա/բ-ի ծավալի ստուգմամբ պարզվել է, որ այն նախագծով և կատարողական ակտերով ավելի է հաշվարկվել 12.45 տ-ով՝ գումարով 417.8 հազ. դրամ:

Նախագծային լայնական կտրվածքների, միաձույլ բետոնե հենապատերի ծավալը ծավալաբերքում փոփոխության հրահանգով և կատարողական ակտերով ավելի է հաշվարկվել և վճարվել 8.51խմ՝ գումարով 663.8 հազ. դրամ: Տեղում կատարված 47,000.3 հազ. դրամի աշխատանքների հսկիչ չափագրմամբ արձանագրված ծավալների և կատարողական ակտերով հաշվարկված ծավալների համադրմամբ պարզվել է, որ տեղադրված մետաղական խողովակները նախկինում օգտագործված խողովակներ են, իսկ հենապատերի որոշակի հատվածներում հողի հետլիցքի աշխատանքները կատարվել է կիսով չափ, սակայն պայմանագրային գնի որևէ նվազեցում չի կատարվել: Պայմանագրային գինը համամասնորեն նվազեցնելու դեպքում պետք է նվազեցվեր 532,29 հազ. դրամ:

Կառուցված կողնակների որոշակի մասը ողողվել է անձրևաջրերից, իսկ կողային առուների որոշակի մասը լցվել է բերվածքով: Նշված աշխատանքները՝ գումարով 3,672.0 հազ. դրամ, ենթակա է կրկնակի կատարման:

Այսպիսով, բետոնե հենապատի, ա/բ հարթեցնող շերտի և հողի հետլիցքի ծավալները ավելի է հաշվարկվել 5,285.9 հազ. դրամով, որը ենթակա է վերականգնման:

«Շինֆորում» ՍՊԸ -ի հետ 05.09.08թ.-ին կնքվել է ICB-CW-Road-01/2008 Լոտ 6 պայմանագիրը՝ 462,748.75 հազ. դրամ պայմանագրային գնով:

28.10.2009թ., 29.10.2009թ. և 27.11.2009թ. կազմվել է թվով 3 Փոփոխման հրահանգներ: Փոփոխման հրահանգների արդյունքում պայմանագրային գինը կազմել է 449,590.726 հազ. դրամ:

Կատարված 35,795.85 հազ. դրամ գումարով աշխատանքների ծավալների հսկիչ չափագրումից պարզվել է, որ կողնակները ողողվել էին ջրով, իսկ խողովակները լցվել էին բերվածքով: Մետաղական արգելափակոցները, 52գծ.մ երկարությամբ, վնասվել էր: Նշված աշխատանքները ենթակա են կրկնակի կատարման: Արձանագրված խախտումների չափը կազմել է 8,463.37 հազ. դրամ, որը կազմում է չափագրված ծավալի 23 %-ը, ենթակա է վերականգնման:

«Գալառի ճՇՇ» ԲԲԸ-ի հետ 09.09.2008թ.-ին կնքվել է ICB-CW-Road-01/2008 Լոտ 4 պայմանագիրը՝ 446,438.6 հազ. դրամ պայմանագրային գնով:

12.06.2009թ., 28.10.2009թ. և 23.11.2009թ. կազմվել է թվով 3 փոփոխման հրահանգներ: Փոփոխման հրահանգների արդյունքում, ներառյալ՝ նվազեցումները, պայմանագրային գինը կազմել է 448,501.2 հազ. դրամ:

Տեղում կատարված 56,135.69 հազ. դրամ գումարի աշխատանքների ծավալի հսկիչ չափագրումով պարզվել է, որ ողողումների հետևանքով կողմակներում առաջացել է ակոսներ և անհարթություններ, իսկ կողային առուները լցվել է բերվածքով: Մայթերի բետոնե եզրաշարի հետնամասում հետլիցքը լիարժեք կատարված չէ: Նշված աշխատանքները ենթակա է կրկնակի կատարման: Արձանագրված խախտումների արդյունքում ավելի է հաշվարկվել և վճարվել 7,601.1 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման: Խախտումների չափը կազմել է չափագրված ծավալի 13%-ը:

Չնայած այն հանգամանքին, որ հայտերի գնահատման ընթացքում պայմանագրերը շնորհվել են ամենամատչելի նախահաշիվ ներկայացրած հայտատուներին, մրցույթում հաղթող ճանաչվելուց հետո դրանք ենթարկվել են փոփոխությունների, և նախահաշվային արժեքները ավելացել են մինչև 20 %:

Նախագծային ընկերությունների կողմից կիրառված մեթոդաբանությունը և կազմված անհամապատասխան նախահաշիվները հետագայում կրել են բազմաթիվ փոփոխություններ:

Կազմված նախագծերում շատ ճանապարհներում առկա էր ենթակառուցվածքների (ջրի խողովակներ, հեռախոսագծեր, էլեկտրական մալուխներ) հատման դեպքեր, որոնք ազդել են ճանապարհի կառուցման ժամկետի և արժեքի վրա, որը նախագծողների կողմից հաշվի չի առնվել: Ծրագրով նախատեսված որոշ աշխատանքներ հնարավոր չի եղել իրականացնել պայմանագրով սահմանված ժամանակացույցի համաձայն, առանց այլ շահագրգիռ կազմակերպությունների հետ դրանց համակարգման:

Ծրագրում ընդգրկված որոշ ճանապարհների վերանորոգման աշխատանքներում տեղ են գտել պահանջվող որակից շեղումներ: Որոշ ճանապարհներ ունեն ոչ հարթ մակերեսներ, առանձին դեպքերում մայթերի եզրաքարերի լայնությունը չի համապատասխանել նախագծով նախատեսված լայնությանը, ճանապարհի որոշ հատվածներում ասֆալտի եզրը չի խտացվել: Մասնագրերով սահմանված թույլատրելի շեղումների աշխատանքի գները նվազեցվել է, իսկ անթույլատրելի շեղումների դեպքում աշխատանքը մերժվել է և ընդունվել կրկնակի կատարումից հետո: Առաջացած թերությունները և որոշ ճանապարհների վատ որակը պայմանավորված է ստանդարտին չհամապատասխանող նյութերի օգտագործմամբ կամ կապալառուների կողմից կատարված աշխատանքի ցածր մակարդակով: Ասիական զարգացման բանկի

աջակցությամբ իրականացվող գյուղական ճանապարհների վերականգնման ծրագրի երկրորդ փաթեթում ընդգրկված ճանապարհահատվածների (շուրջ 117.8 կմ) վերականգնման աշխատանքների կատարման համար, որտեղ առկա էր 10 լոտ, կապալառուների ձեռք բերման համար ծրագրի կառավարման գրասենյակի կողմից կազմակերպված մրցույթին մասնակցել են համապատասխանաբար քիչ թվով մասնակիցներ: Փաթեթի յուրաքանչյուր լոտի համար հայտ է ներկայացրել միայն մեկ մասնակից, իսկ հետո այդ մասնակիցը դարձել է հաղթող: Գյուղական ճանապարհների վերանորոգման ծրագրի երկրորդ փաթեթում ընդգրկված ճանապարհահատվածների վերականգնման աշխատանքների ստուգմամբ պարզվել է, որ պայմանագրերով կառուցված ճանապարհներում առկա են թերություններ և խախտումներ: Մասնավորապես՝

«ԱԱԲ Պրոեկտ» ՍՊԸ-ի հետ 30.04.09թ-ին կնքվել է N ICB-CW-Road-02/2008, Lot 5 պայմանագիրը՝ 690,480.0հազ. դրամ պայմանագրային գնով:

28.10.09թ., 29.10.09թ, 18.11.09թ և 09.12.09թ կազմվել են թվով 4 Փոփոխման հրահանգներ: Փոփոխման հրահանգների արդյունքում պայմանագրային վերջնական գինը կազմել է 739,134.26 հազ. դրամ:

Կատարված փոփոխությունների հիմնավորման ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ կատարողական ակտերով ցույց տրված ծավալից ավելի է հաշվարկվել 2854.6քմ հանույթում շեպերի հարթեցման աշխատանքներ՝ գումարով 6,851.04 հազ. դրամ և փոփոխության հիմքեր հանդիսացող գրություններում նշվածից 42.9խմ-ով կողային առուների պատրաստման աշխատանքներ՝ գումարով 206.0 հազ. դրամ:

Ա/Ճ «Աբովյան-Նուռնուս» կմ 4+770-կմ 5+166 հատվածում հանույթում շեպերի հարթեցման աշխատանքներ չեն կատարվել, սակայն կատարողական ակտերով այդ հատվածի 2161քմ շեպերի հարթեցման աշխատանքների համար վճարվել է 5,186.4 հազ. դրամ:

Հարթեցնող շերտի մանրահատիկ ծակոտկեն ա/բ-ը նախագծով և կատարողական ակտերով հաշվարկվել է 3364.78տ, որից 468տ մանրահատիկ ա/բ-ով կառուցված վերին շերտի ծավալն է: Որպես հարթեցնող շերտի ա/բ խառնուրդ հաշվարկվել է 2896.78տ, սակայն այն փաստացի կազմել է 2836.43տ (համաձայն նախագծի, գործող ՇՆԿ-ի և տեխնիկական մասնագրերի 305.02 կետի հարթեցնող շերտը կառուցվում է մանրահատիկ ծակոտկեն ա/բ-ից), կամ ավելի է հաշվարկվել 60.35տ ա/բ հարթեցնող շերտի պատրաստման աշխատանքներ՝ գումարով 1,955.3 հազ. դրամի:

Տեղազննությամբ պարզվել է, որ շուրջ 100քմ մայքերում ասֆալտբետոնյա ծածկույթը՝ գումարով 480.0հազ. դրամ, քայքայվել և տեղում խոտածածկույթ է աճել, 500զծ.մ երկարությամբ մետաղական արգելափակոցները, որոնց կառուցման համար վճարվել է

12,000.0 հազ. դրամ, ճոճվում է, որը կանգնակների բետոնացման աշխատանքները ընդամենը 20սմ-30սմ հաստությամբ իրականացնելու արդյունք է: Այսպիսով, հանույթում շեպերի հարթեցման և ասֆալտբետոնյա հարթեցնող շերտի պատրաստման ծավալները ավելի հաշվարկելու պատճառով թույլ տրված խախտումների չափը կազմել է 13,992.7 հազ. դրամ, իսկ անորակ աշխատանքը, որը ենթակա է կրկնակի կատարման կազմել է 12,480.0 հազ. դրամ:

«Նաիրի ճՇՇ» ԲԲԸ-ի հետ 29.04.09թ.-ին կնքվել է ICB-CW-Road-02/2008, Lot 8 պայմանագիրը ա/ճ Երևան-Եղվարդ, կմ0+000-կմ6+200 և կմ10+700-կմ12+500 ճանապարհի վերականգնման աշխատանքներն իրականացնելու համար: Պայմանագրային գինը սահմանվել է 726,156.8 հազ. դրամ:

04.09.09թ.-ին կազմվել է փոփոխության հրահանգ, ընդհանուր պայմանագրային գինը ավելացնելով 16,533.074 հազ. դրամով: Առ ստուգման օրը վերջնական պայմանագրային գինը սահմանվել է 742,689.87 հազ. դրամ:

Փոփոխության հրահանգում նշվել է, որ փոփոխությունների անհրաժեշտությունը ծագել է 2008-2009թթ. ձմռան և 2009թ.-ի գարնան ընթացքում ճանապարհածածկի և ջրահեռացման համակարգի քայքայման հետևանքով, որը չի համապատասխանում իրականությանը, քանի որ կատարված փոփոխությունները նախագծային աշխատանքների թերության արդյունք է:

Կնքված պայմանագրով ՊԿ0+760-ՊԿ0+880 հատվածում նախատեսված վերանորոգման փոխարեն կատարվել է պրոֆիլի բարձրացում, որի համար լրացուցիչ վճարվել է 960քմ բիտումով ներծծված խճի նախապատրաստական, ճամ հաստությամբ խոշորահատիկ ասֆալտբետոնե շերտերի ու 60խմ ավազակոպճային շերտերի պատրաստման աշխատանքների համար: Ըստ նախագծի, տվյալ հատվածի ծածկույթի մակերեսը կազմել է 933.5քմ, կամ ավելի է հաշվարկվել և վճարվել 26.5քմ՝ գումարով 295.7 հազ. դրամ:

Կազմված նախագծի համաձայն նախատեսվել է գոյություն ունեցող մայքերի քանդում և տեղերում նույն չափերով նոր մայքերի կառուցում: Նախագծով և փոփոխություններով նախատեսված բոլոր մայքերի կառուցումը ստուգման օրվա դրությամբ ավարտված էին: Կատարողական ակտերով հաշվարկվել է 7735քմ մայքի կառուցում, իսկ փոփոխությունների արդյունքում քանդվող մայքերից 265քմ նոր մայքի կառուցման փոխարեն կառուցվել է ճանապարհածածկույթ: Մայքերի քանդման ընդհանուր մակերեսը կազմել է 8000քմ (7735քմ+265քմ), սակայն կատարողական ակտերով հաշվարկվել է 8372.8քմ, կամ ավելի 372.8քմ՝ գումարով 545.8 հազ. դրամ:

Տեղում կատարված 90,921.5 հազ. դրամ աշխատանքների տեղազննությամբ և հսկիչ չափագրմամբ պարզվել է, որ մետաղական արգելափակոցները պակաս է տեղադրվել 64

գծամետրով: Պայմանագրով և նախագծով նախատեսված 1394գծ.մ գոյություն ունեցող բետոնե վաքերի մաքրման և նորոգման (պատերի բարձրացում միաձույլ բետոնով 10-15սմ) փոխարեն կատարվել է միայն վաքերի մաքրում: Նախահաշվային արժեքներում վերանորոգման արժեքը կազմել է մաքրման և վերանորոգման ընդհանուր արժեքի 70%-ը, հետևաբար, պայմանագրային գինը պետք է նվազեցվեր 70%-ով, որը չի կատարվել: Հանույթում շեպերի հարթեցումը կազմել է 6500քմ, սակայն կատարողականներով հաշվարկվել է 9911քմ, կամ ավելի 3411քմ-ով:

Նշված խախտումների արդյունքում կատարողական ակտերով փաստացի կատարվածից ավելի է հաշվարկվել 4,431.65 հազ. դրամի աշխատանքներ: Տեղում կառուցված կողնակներից 153խմ կողնակները, գումարով 903.3 հազ. դրամ, ամբողջովին ողողվել էին անձրևաջրերից և ենթակա են կրկնակի կատարման:

Այսպիսով, կատարողական ակտերով ավելի է հաշվարկվել 5,273.15 հազ. դրամի աշխատանքներ, իսկ 903.3 հազ. դրամի աշխատանքները կատարվել են անորակ և ենթակա են կրկնակի կատարման:

«Կոտայքի ճՀԸ» ՍՊԸ-ի հետ 28.04.09թ.-ին կնքվել է ICB-CW-Road-02/2008 Lոտ 6 (Ա/Ճ Մայակովսկի – Հ-3 , կմ 0+000 + կմ 9+370) պայմանագիրը՝ 637,496.929 հազ. դրամ պայմանագրային գնով:

04.09.2009թ. և 18.11.2009թ. կազմվել է թվով 2 փոփոխման հրահանգներ: Փոփոխման հրահանգների արդյունքում պայմանագրային վերջնական գինը կազմել է 747,741.4 հազ. դրամ:

Հարթեցնող շերտի համար անհրաժեշտ ա/բ-ի ծավալը ըստ նախագծի ի սկզբանե ավելի է հաշվարկվել 47.88 տ, որի արժեքը մրցութային միավոր գներով կազմել է 2596.31 հազ. դրամ:

Կատարված աշխատանքներից 39,201.9 հազ. դրամ ծավալի հսկիչ չափագրմամբ պարզվել է, որ ողողումների հետևանքով կողնակներում առաջացել է ջրահեռացման ակոսներ և անհարթություններ, իսկ կողային առուները լցվել է բերվածքով: Նշված աշխատանքները ենթակա են կրկնակի կատարման: Արձանագրված խախտումների չափը կազմել է 4,494.3 հազ. դրամ, որը չափագրված ծավալի 11%-ն է: Այսպիսով, ասֆալտբետոնյա հարթեցնող շերտի, կողնակների և կողային առուների պատրաստման աշխատանքների ծավալները ավելի է հաշվարկվել 7,090.7 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:

Վերահսկողության ընթացքում ստուգված 6 ծրագրերի ամփոփ տարբերակը բերված է Հավելված 1-ում:

Եզրակացություն

- Ճանապարհների վրա հայտնաբերված մեծ թվով թերություններն առաջացել են նախագծային ընկերությունների կողմից կազմված վատ նախագծերի պատճառով:
- Նախագծում առկա բազմաթիվ բացթողումների պարագայում նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը փորձաքննություն անցկացրած «ԷԿՊ» ՍՊԸ-ն իր տված եզրակացությունում նախագծային լուծումների վերաբերյալ որևէ դիտողություն չի նշել:
- Շինարարական աշխատանքները կատարվել են ոչ լիարժեք: Ստուգվել է վեց ճանապարհների մասով հատկացված 3,643,851.2 հազ. դրամից (ամբողջի 18.7%-ը) 484,463.0 հազ. դրամի աշխատանքներ, որոնցում թույլ տրված խախտումները կազմել է 48,349.1 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման: Անորակ աշխատանքների ծավալը կազմել է 12,741.0 հազ. դրամ, որը ենթակա է կրկնակի կատարման:
- Ճանապարհներին առկա որակական շեղումները հետևանք է ստանդարտին չհամապատասխանող՝ ոչ լիարժեք նյութերի օգտագործմամբ կամ կապալառուների կողմից կատարված աշխատանքի ցածր մակարդակով: Կապալառուների կողմից թույլ տրված բացթողումները, որոշ դեպքերում, վերացվել են՝ նախագծերով նախատեսված աշխատանքի կրկնակի կատարմամբ:
- Ծրագրի երկրորդ փաթեթում ընդգրկված ճանապարհահատվածների վերականգնման աշխատանքների կատարման համար, որտեղ առկա էր 10 լոտ, յուրաքանչյուր լոտի համար հայտ է ներկայացրել միայն մեկ մասնակից, իսկ հետո այդ մասնակիցը դարձել է հաղթող:
- Խորհրդատուի աշխատանքները, որի արժեքը 1326287 ԱՄՆ դոլար է, ենթախորհրդատուն պարտավորվել է կատարել 664 804 ԱՄՆ դոլարով: Գների տարբերությունը՝ 661 483 ԱՄՆ դոլարից (1 326 287-664 804) 410 713 ԱՄՆ դոլարը ուղղվել է խորհրդատուի երկու ոչ ռեզիդենտ աշխատակիցների աշխատավարձի վճարմանը, իսկ 116 615 ԱՄՆ դոլարը՝ ընթացիկ ծախսերի և օրապահիկի վճարմանը:

Առաջարկություններ

ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարությանը և «Հայաստանի ավտոմոբիլային ճանապարհներ տնօրենություն» ՊՈԱԿ-ին

- Ձեռնարկել միջոցառումներ՝ շինարարական աշխատանքների տեխնիկական վերահսկման որակը բարձրացնելու ուղղությամբ:
 - Բացառել նախագծային ընկերությունների կողմից նախահաշիվների պարբերաբար փոփոխման պրակտիկան:
 - Պատասխանատվության ենթարկել նախագծային ընկերություններին՝ թերացումների համար:
 - Նախագծային ընկերությունների աշխատանքն ընդունելուց առաջ կատարել մանրակրկիտ գնահատում:
- Ապահովել ստուգման ընթացքում հայտնաբերված ծավալագնային հավելագրման արդյունքում պետությանը հասցված վնասի՝ գումարով 48,348.0 հազ. դրամ, վերականգնումը և 12,741.0 հազ. դրամ անորակ աշխատանքների կրկնակի կատարումը:
- Ձեռնարկել միջոցներ վերահսկողության արդյունքում հայտնաբերված գումարները ՀՀ պետական բյուջե վճարելու ուղղությամբ: Վերականգնման ենթակա գումարները ՀՀ պետական բյուջե փոխանցելիս եկամտային հաշվի սկզբում նախապես նշել «96» կոդը:
- «Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի գ) ենթակետի համաձայն մեկամսյա ժամկետում Վերահսկիչ պալատին տրամադրել գրավոր տեղեկություն՝ հաշվետվությամբ արձանագրված խախտումների վերացման վերաբերյալ:

«Ասիական զարգացման բանկ»-ի աջակցությամբ իրականացվող «Գյուղական ճանապարհների վերականգնման ծրագրի» շրջանակներում իրականացրած ավտոճանապարհների հիմնանորոգման աշխատանքների ստուգմամբ արձանագրված խախտումները՝ ըստ կազմակերպությունների

հազ. դրամ

Հ-Հ	Կապալառու կազմակերպությունը	Օբյեկտի անվանումը	Հատկացված գումարի չափը	Ստուգված ծավալը	Արձանագրված խախտումը
1	«Նաիրիի ճՇԸ» ԲԲԸ	«Լոտ 8, Կապ 24, ա/ճ Երևան-Եղվարդ կմ0+000-կմ6+200 և կմ10+700-կմ12+500»	643,722.8	90,921.5	-Ծավալա-գնային հավելագրում 6,176.45 հազ. դրամ
2	«Սևանի ճՇԸ» ՓԲԸ	«Լոտ 3, Կապ 10, ա/ճ Ծովագյուղ-Սեմյոնովկա կմ0+000-կմ14+340	615,160.8	47,000.3	-Ծավալա-գնային հավելագրում հազ. դրամ՝ 5,285.89 հազ. դրամ
3	«ԱԱԲ պրոեկտ» ՍՊԸ	«Լոտ 5, ա/ճ Արոյան-Նուռնուս կմ0+00-կմ9+570	739,134.3	215,407.6	-Ծավալային հավելագրում 13,992.74 հազ. դրամ -Անորակ աշխատանք 12,480.0 հազ. դրամ
4	«Շինֆորում» ՍՊԸ	Լոտ 6, Կապ 19, ա/ճ Հ-8-Քաղցրաշեն կմ0+947-կմ 8+250	449,590.7	35,795.9	-Ծավալային հավելագրում 8,202.29 հազ. դրամ -Անորակ աշխատանք 261.07հազ. դրամ
5	«Կոտայքի ճՇԸ» ՍՊԸ	«Լոտ 6, Կապ 27, ա/ճ Մայակովսկի-Հ3 կմ0+000-կմ9+370	747,741.4	39,202.0	-Ծավալային հավելագրում 7,090.7 հազ. դրամ
6	«Գավառի ճՇԸ» ԲԲԸ	«Լոտ 4, Կապ 12, ա/ճ Մ10-Թազագյուղ կմ0+000-կմ5+981	448,501.2	56,135.7	-Ծավալային հավելագրում 7,601.09 հազ. դրամ
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			3,643,851.2	484,463.0	-Ծավալային հավելագրում 48,348.56 հազ. դրամ -Անորակ աշխատանք 12,741,07հազ. դրամ